

GGZ NL 8 juni 2018

Wet verplichte
geestelijke
gezondheidszorg
(Wvggz)

Inhoud presentatie

1. Aanleiding Wvggz
2. Doelstellingen Wvggz
3. Hoofdlijn Wvggz
4. Wat moeten we doen voor de implementatie?
5. Rol van VWS in de implementatie.

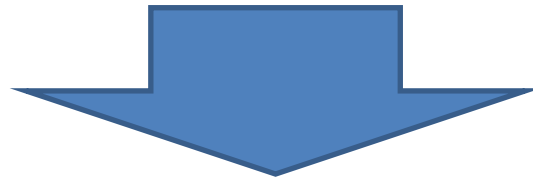

Waarom de Wet Bopz vervangen?

- Nu één wet voor de drie doelgroepen (psychiatrie, verstandelijk beperkten en geriatrische patiënten)
- 2e evaluatie Wet Bopz: wet sluit onvoldoende aan bij ouderen- en gehandicaptenzorg
- 3e evaluatie Wet Bopz: ook voor de psychiatrie voldoet deze wet niet meer

BOPZ focust op gedwongen opname

WvGGZ:

Behandeling centraal -> betere zorg voor
betrokkene, meer mogelijkheden voor hulpverleners
om die betere zorg te verlenen

1. Versterken (rechts)positie cliënt
2. Terugdringen dwang en drang
3. Verbeteren kwaliteit verplichte zorg
4. Zorgvuldige procedures en duidelijke rolverdeling

Doelstellingen Wvggz

Versterken rechtspositie cliënt door onder meer:

1. Multidisciplinaire voorbereiding en besluitvorming, eigen document (zorgkaart)
2. Mogelijkheid eigen plan van aanpak, om verplichte zorg te voorkomen
3. Eerder in proces betrekken van patiëntvertrouwenspersoon en advocaat
4. Alle vormen van verplichte zorg *vooraf* gelegitimeerd door rechter bij zorgmachtiging en door burgemeester bij crisismaatregel

Hoe bereikt WvGGZ dat?

Dwang voorkomen en duur van dwang beperken
(ultimum remedium)

1. Door middel van preventie en vroegsignalering
2. Eerst onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor vrijwillige zorg, bijvoorbeeld via (F)ACT-teams
3. Als wel gekozen wordt voor verplichte zorg, dan in de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk
4. Door eerder ingrijpen zwaarder ingrijpen voorkomen

Hoe bereikt WvGGZ dat?

Verbeteren kwaliteit/zorg op maat door:

1. Vergroting interventiemogelijkheden
2. Multidisciplinaire voorbereiding van verplichte zorg
3. Werken volgens protocollen/richtlijnen
4. Persoonsvolgende benadering
5. Integrale benadering van zorg gericht op breder functioneren

Zorgvuldige procedures met heldere rolverdeling

- OM heeft procesregie, geneesheer-directeur zorginhoudelijke regie
- Rol gemeenten benoemd
- Versterking positie familie en naasten
- Betere aansluiting met forensische zorg en betere taakafbakening.

Wat: Wvggz regelt de procedure en de rechten en de verplichtingen van mensen die met verplichte zorg te maken krijgen.

Doelgroep: mensen met psychische stoornis als gevolg waarvan ernstig nadeel ontstaat voor zichzelf of een ander

Vorbereiding: twee routes voor verplichte zorg (bevat zowel zorg als opname)

- Via een zorgmachtiging op verzoek officier van justitie
- Via de crisismaatregel door de burgemeester

Besluitvorming: rechter bij zorgmachtiging, burgemeester bij crisismaatregel

Uitvoering: zorgverantwoordelijke

Beëindiging: geneesheer-directeur, behoudens uitzonderingen.

Procedure voor voorbereiding zorgmachtiging (I)

- De officier van justitie (OvJ) heeft procesregie: hij dient het verzoekschrift voor verplichte zorg bij rechtbank in, rol minder lijdelijke dan onder Wet Bopz. Geneesheer-directeur zorginhoudelijke regie
- Start: Aanvraag bij OvJ door gemeente, politie, GGZ/zorg, ambtshalve
- Als aanvraag wordt ingediend, wijst OvJ een GD aan die het “zorgdeel” van het verzoekschrift bij de rechter voorbereidt
- OvJ verstrekt (indien aanwezig) relevante politie- en justitie informatie aan GD
- De geneesheer-directeur:
  - kan betrokkene de mogelijkheid geven een eigen plan van aanpak op te stellen, indien aan de orde.
  - Wijst zorgverantwoordelijke aan, indien er geen zorgverantwoordelijke is. Zorgverantwoordelijke stelt zorgplan op.
  - Zorg dat een medische verklaring wordt opgesteld door onafhankelijk psychiater
  - Heeft informatieverplichtingen

Procedure voor voorbereiding zorgmachtiging (II)

- De officier van justitie (OvJ) dient verzoekschrift in.
- Onderdeel van het verzoekschrift:
  - Zorgplan
  - Zorgkaart
  - Medische verklaring
  - Eigen plan van aanpak (indien gemaakt)
  - Bevindingen geneesheer-directeur
  - Beslissing van de GD indien betrokkene niet in de gelegenheid is gesteld eigen plan van aanpak op te stellen
  - Relevante politie- en justitiegegevens, zelfbindingsverklaring (indien aanwezig), gegevens over eerder afgegeven machtigingen

Beslissing rechter binnen 3 weken. Duur: Max. 6/12/24 maanden

- In bewaring stelling (ibs) wordt in de Wvggz **crisismaatregel**
- Procedure vergelijkbaar met die onder Wet Bopz
- Enkele verschillen:
  - Ook een medische verklaring als niet aan de criteria Wvggz wordt voldaan
  - Crisismaatregel *breder* dan ibs
  - Tijdelijke *verplichte zorg voorafgaand* aan crisismaatregel is toegestaan gedurende maximaal 18 uur
  - Zo mogelijk *horen* betrokkene voorafgaand aan crisismaatregel
  - Beroep tegen crisismaatregel mogelijk

Bereikt op 1 januari 2020:

- Samenwerking in regio's is (verder) vorm gegeven
- Alle actoren en organisaties die met de Wvvggz gaan werken hebben kennis van de wetgeving en zijn opgeleid.
- Er zijn handreikingen/formats ontwikkeld om werkwijzen op elkaar af te stemmen, slagvaardig te kunnen werken en hulpverleners handvaten te geven.
- Zorgaanbieders hebben beleidsplan voor het leveren van ambulante verplichte zorg (=onderwerp concept amvb)
- Nieuwe gegevensset voor de registratie van verplichte zorg beschikbaar
- Regionale klachtencommissies ingericht, klachtenreglement aangepast.

- > Duidelijkheid over de bekostiging voor de ggz
- > Tijdige, soepele en veilige uitwisseling van informatie

Er zijn andere trajecten die voor het behalen van de doelstellingen relevant zijn:

- Goede aanpak personen met verward gedrag door gemeenten
- Terugdringen personeelstekort in de zorg
- Beschikbaarheid voldoende ambulante zorg
- Terugdringen wachtlijsten.

Wat doet VWS?

- Uitgangspunt: partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de implementatie van de Wvggz binnen hun eigen organisatie. Koepelorganisaties/verenigingen kunnen hierbij helpen.
- De Wvggz gaat over samenwerking. Andere ketenpartners nodig.
- Ketenpartijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een succesvolle implementatie van de Wvggz. Ketenprogramma Wvggz en Betuurlijk Ketenberaad.

Wat doet VWS

- Faciliteren van het ketenprogramma (met J&V)
- Overheidscommunicatie over de wet- en regelgeving
- Opstellen lagere wet- en regelgeving
- Samenhang bewaken implementatie Wet zorg en dwang en Wet forensische zorg, samen optrekken waar mogelijk
- In gesprek met Nza, ZinNL, ZN en GGZ NL over bekostiging
- Zorg dragen openbaar register voor registratie accommodaties
- In samenwerking met IGJ i.o. en andere ketenpartners: zorg dragen voor openbaar maken dwangmaatregelen
- Oefensessies in samenwerking met het ketenbureau

Wet- en regelgeving

- Algemene maatregel van bestuur (over ambulante dwang)
- Ministeriele regeling (over zorgverantwoordelijke, registratieverplichtingen)
- Aanpassingswet

Verwachtingen van VWS?